

**ŠOLSKO TEKMOVANJE V ZNANJU SLOVENŠČINE
ZA CANKARJEVO PRIZNANJE 2011/2012**

PISAVE PRESTOLNICE KULTURE

3. SKUPINA:

Skupina A: 3. in 4. letnik – gimnazijski programi

**Skupina B: 3. in 4. letnik – srednji strokovni programi in
1. in 2. letnik poklicno-tehniški programi**

Drago Jančar: TO NOČ SEM JO VIDEL

Dušan Šarotar: NOSTALGIJA

NAVODILA ZA PISANJE RAZLAGALNEGA SPISA

Čas pisanja: 90 minut

Samo živeti

»Navadni človek sredi vojne vihre, človek, ki hoče 'samo živeti' in ga ne zanimajo velika zgodovinska dogajanja, ideologije, Resnice, temveč zgolj življenje samo ...«

(Tomo Virk, O ljudeh, ki so želeli samo živeti.)

- Opredelite se do gornjega citata. Pojasnite svoje doživljanje in razumevanje romanesknega razmerja med posameznikom in zgodovino ter to argumentirajte s primeri iz romana.
- Kakšna je vloga različnih pripovedovalcev v romanu? Svoje mnenje utemeljite.

Želimo vam uspešno delo.

OCENJEVALNI OBRAZEC ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA**ŠOLSKO TEKMOVANJE V ZNANJU SLOVENŠČINE
ZA CANKARJEVO PRIZNANJE 2011/2012****3. SKUPINA**

Skupina A: 3. in 4. letnik – gimnazijski programi
Skupina B: 3. in 4. letnik – srednji strokovni programi in
1. in 2. letnik poklicno-tehniški programi

Drago Jančar: TO NOČ SEM JO VIDEL
Dušan Šarotar: NOSTALGIJA

Ta obrazec po tekmovanju vstavite v žigosani list A3, na katerega je tekmovalec napisal razlagalni spis. Obrazca ne ločujte od spisa, da ne pride do zamenjave.

ŠIFRA TEKMOVALCA (napiše jo prvi ocenjevalec): _____

Ime in priimek prvega ocenjevalca: _____

Ime in priimek drugega ocenjevalca: _____

DOSEŽENE TOČKE: A: _____ B: _____ C: _____ Č: _____

Kriterij	1. ocenjevalec	2. ocenjevalec	Končna ocena
A Razumevanje – do 20 t			
Pojasnitev razumevanja razmerja med posameznikom in zgodovino – do 8 t			
Argumentiranje s primeri iz romana – do 6 t			
Utemeljitev vloge različnih pripovedovalcev – do 6 t			
SKUPAJ A			

B Uporaba književnega znanja – do 10 t			
Razlaga vloge različnih pripovedovalcev – do 6 t			
Poznavanje romana, življenja in dela avtorja – do 4 t			
SKUPAJ B			

C Prepričljivost osebnega odziva – do 10 t			
Opredelitev do uvodnega citata – do 4 t			
Pojasnitev doživljanja (razmerja med posameznikom in zgodovino) – do 2 t			
Izvirnost in ustvarjalnost pisanja – do 4 t			
SKUPAJ C			

Č Zgradba besedila in jezikovna pravilnost – do 10 t			
Upoštevana jezikovna pravilnost – do 4 t			
Upoštevana slogovna ustreznost – do 3 t			
Upoštevana ustrezna zgradba – do 3 t			
SKUPAJ Č			

Pripombe, komentarji (ocenjevalec lahko zapiše svoja opažanja, ki so podlaga za razpravo komisije):

Datum:

Predsednik šolske komisije:

MERILA ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

A Razumevanje – do 20 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- pojasni razumevanje romanesknega razmerja med posameznikom in zgodovino – **do 8 t**:
  - svoje razumevanje omenjenega odnosa izrazi jasno, smiselno, poglobljeno in prepričljivo; pri pojasnjevanju izpostavi osebe iz romana, pri čemer upoštevamo različne možnosti: npr. lahko izpostavi samo Veroniko Zarnik (ali skupaj z njenim možem), nekatere druge ženske like (poleg Veronike še njeno mater ali/in Joži), moške like (zdravnika Hubmayerja ali/in Jeranka ali/in Steva, partizane);
  - pri tem vrednotimo: • večplastno (ne le enoznačno!) razumevanje razmerja med posameznikom in zgodovino (*npr. za predvojne kapitaliste Zarnikove postane gostoljubnost do Nemcev med okupacijo usodna / Jeranek zaradi ljubosumnosti – ki je izključno njegova značajska lastnost in ni vezana na zgodovinski čas – povzroči družinsko tragedijo*); • zaokroženo predstavitev izbranega/-ih posameznika/-ov (opis, oznako), njegovo/njihovo življenjsko pot, soočanje z zgodovinskimi dogodki (*npr. Veronikina mati živi v svojem svetu in tako vojni kot povojni čas gresta mimo nje / zdravnik je bil za partizane sovražnik, čeprav je opravljal le svoje poslanstvo in celo pomagal rešiti partizana*); • poznavanje temeljnih zgodovinskih okoliščin druge svetovne vojne na Slovenskem (*npr. nemška okupacija, partizansko gibanje, izvensodni poboji oz. likvidacije*) ipd.

Za jasno in zaokroženo razlago razmerja med posameznikom in zgodovino prejme do 8 točk, za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

- razumevanje argumentira s primeri iz romana – **do 6 t**:
  - svoje razumevanje razmerja med posameznikom in zgodovino smiselno in prepričljivo ponazori s primerom (ali več primeri) iz romana; pomembno je, da je argumentacija v skladu s predhodno razlago (glej prvo alinejo).

Za navedbo ustreznega primera (ali več primerov) prejme do 6 točk, za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

- utemelji vlogo različnih pripovedovalcev – **do 6 t**:
  - utemeljitev se navezuje na razlago vloge različnih pripovedovalcev (glej prvo alinejo pri točki B) in mora biti v skladu z njo.

Za ustrezno utemeljitev prejme do 6 točk, za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

B Uporaba književnega znanja – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- razloži vlogo različnih pripovedovalcev – **do 6 t**
  - pravilno poimenuje pripovedovalce v romanu (*srbski oficir in Veronikin ljubimec Stevo, Veronikina mati, nemški zdravnik in družinski prijatelj Hubmayer, hišna pomočnica Joži, nekdanji partizan Jeranek*) in
  - razloži njihovo vlogo: npr. v razvoju zgodbe do tragičnega konca (lahko pri vseh petih ali izpostavi nekatere, npr. *maščevalni Jeranek, ki je zaljubljen v Veroniko in je bolešno ljubosumen na vse, ki so v njeni bližini, nehote izda Zarnikove*) / pri pojasnjevanju odnosa do Veronike Zarnik (vseh ali nekaterih: npr. *iz Stevove zgodbe izvemo največ značajskih lastnosti Veronike Zarnik*) / v avtorjevi pripovedni perspektivi (npr. *usodni dogodek januarja 1944 najnatančneje opišeta Joži in Jeranek, vsak s svojega stališča*) / v večsporočilnosti romana (npr. *zdravnikova obsodba vojne, Jerankova maščevalnost v trenutku lastne moči*).

Za jasno in zaokroženo razlago vloge različnih pripovedovalcev prejme do 6 točk (vse točke lahko dobi tudi, če poglobljeno predstavi vlogo dveh ali treh pripovedovalcev, druge pa le omeni). Za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

- pozna roman, življenje in delo avtorja – **do 4 t**
  - iz spisa je razvidno, da na splošno dobro pozna predvsem roman, pa tudi (neobvezno) bistvene biografske podatke o Dragu Jančarju in o njegovem delu.

Za tak zapis prejme 4 točke; če se pojavijo napake zaradi nepoznavanja omenjenih elementov, se odšteje ustrezno število točk.

C Prepričljivost osebnega odziva – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- se opredeli do uvodnega citata – **do 4 t**
  - iz zapisa je razvidno razumevanje citata kot samostojne celote ali v kontekstu obravnavanega romana; pri opredeljevanju se navezuje na ključne besede iz zapisanega, npr. *vojna vihra, samo živeti, velika zgodovinska dogajanja, ideologije, Resnice*. Opredelitev je izražena jasno, smiselno in prepričljivo; pri tem kot pravilno štejemo tako pozitivno kot negativno opredelitev, pomembno je osebno stališče.

Za jasno, smiselno in zaokroženo opredelitev prejme do 4 točke; za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

- pojasni doživljanje (razmerja med posameznikom in zgodovino) – **do 2 t**
  - svoje doživljanje omenjenega razmerja jasno, smiselno in prepričljivo pojasni (npr. *tudi*

sam sem trpel ob Veronikini nemoči, da bi lahko karkoli storila zase v brezupni situaciji; nisem mogel razumeti, zakaj lahko človek med vojno postane človeku volk); vrednotimo tudi zapis, ki pojasnjuje (pozitivno in negativno) doživljanje romana kot celote;

Za ustrezen zapis dobi do 2 točki; za skromneje izraženo doživljanje dobi 1 točko.

- piše izvirno in ustvarjalno – **do 4 t**
  - svojo izvirnost in ustvarjalnost dokaže z zanimivim, s prepričljivim in z izvirnim pristopom do interpretacije problema, ki se razlikuje od večine preostalih spisov, npr. argumentirano zagovarja drugačno tezo od pričakovane.

Č Jezikovna pravilnost in zgradba besedila – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka za jezikovno pravilnost in jezikovno ustreznost svojega spisa dobi največ **7 točk**, od tega največ 4 za jezikovno pravilnost in največ 3 za slogovno ustreznost:

- 4 t – za jezikovno brežhibno nalogo le z nekaj drobnimi napakami
- 3 t – za jezikovno dobro nalogo le z nekaterimi napakami, ki se v glavnem ne ponavljajo
- 2 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ne ponavljajo
- 1 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ponavljajo
- 3 t – za slogovno brežhibno nalogo le z nekaj drobnimi napakami
- 2 t – za slogovno dobro nalogo le z nekaterimi napakami, ki se ne ponavljajo
- 1 t – za slogovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ne ponavljajo

Tekmovalec/tekmovalka za ustrezno zgradbo svojega spisa dobi največ **3 točke**:

- 3 t – za logično členjeno in koherentno besedilo, besedilo ustrezne dolžine
- 2 t – za logično členjeno in deloma nekoherentno besedilo ali nasprotno
- 1 t – za deloma nelogično členjeno in deloma nekoherentno besedilo, besedilo je prekratko

**PODROČNO TEKMOVANJE V ZNANJU SLOVENŠČINE
ZA CANKARJEVO PRIZNANJE 2011/2012**

PISAVE PRESTOLNICE KULTURE

3. SKUPINA:

Skupina A: 3. in 4. letnik – gimnazijski programi

**Skupina B: 3. in 4. letnik – srednji strokovni programi in
1. in 2. letnik poklicno-tehniški programi**

*Drago Jančar: To noč sem jo videl
Dušan Šarotar: Nostalgija*

NAVODILA ZA PISANJE RAZLAGALNEGA SPISA

Čas pisanja: 90 minut

- Ali so Šarotarjeve štiri novele z naslovom *Nostalgija* vsebinsko primerljive? Svojo razlago utemeljite tudi z interpretacijo simbolnih naslovov novel.
- Predstavite eno izmed novel; označite osebe, njihovo vlogo v besedilu in se do njih opredelite. Pojasnite, kaj je v noveli nostalgичno. Pri tem upoštevajte tudi citat iz knjige in razlago pomena besede nostalgija v SSKJ.

»Zdaj ko stojim na končni postaji, tukaj, na tem pozabljenem kolodvoru, in ni nikogar, ki bi me čakal, vem, da preteklosti ne more ničesar dati niti vzeti. Ostal je le spomin in občutek, da je svet, ki ga vsak dan zapuščamo, morebiti shranjen nekje drugje. Kajti kam bi šla vsa ljubezen, kje bi se izgubil dotik, ko tukaj nikogar več ne bi bilo?«

(D. Šarotar, *Nostalgija*)

nostalgija -e ž (i) knjiž. 1. hrepenenje po domu, domovini; domotožje: v tujini ga je mučila nostalgija / nostalgija po domačem kraju 2. močna, otožna želja po tem, kar je osebek v preteklosti čutil, imel: nostalgija po miru, za preteklimi časi / tistih let se je spominjal z nostalgijo

- Predstavite Šarotarjev slog pisanja. Presodite, kako sta pisateljev način razmišljanja in pisanja (slog) vplivala na vaše doživljanje novel.

Želimo vam ustvarjalno pisanje.

OCENJEVALNI OBRAZEC ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA**PODROČNO TEKMOVANJE V ZNANJU SLOVENŠČINE
ZA CANKARJEVO PRIZNANJE 2011/2012
3. SKUPINA***Dušan Šarotar: Nostalgija*

Ta obrazec po tekmovalstvu vstavi v žigosani list A3, na katerega je tekmovalec napisal razlagalni spis. Obrazca ne ločujete od spisa, da ne pride do zamenjave.

ŠIFRA TEKMOVALCA (napiše jo prvi ocenjevalec): _____

Ime in priimek prvega ocenjevalca: _____

Ime in priimek drugega ocenjevalca: _____

DOSEŽENE TOČKE: A: _____ B: _____ C: _____ Č: _____

Kriterij	1. ocenjevalec	2. ocenjevalec	Končna ocena
A Razumevanje – do 20 t			
Mnenje o vsebinski primerljivosti štirih novel in utemeljitev mnenja – do 6 t			
Interpretacija simbolnih naslovov novel – do 4 t			
Oznaka oseb, njihova vloga v besedilu – do 4 t			
Pojasnitev nostalgичnega v izbrani noveli, navezava na citat in razlago besede – 6 t			
SKUPAJ A			

B Uporaba književnega znanja – do 10 t			
Poznavanje novel in literarnih oseb – do 4 t			
Predstavitev Šarotarjevega sloga – do 4 t			
Uporaba literarnoteoretskih pojmov – do 2 t			
SKUPAJ B			

C Prepričljivost osebnega odziva – do 10 t			
Opredelitev do literarnih oseb – do 2 t			
Vpliv Šarotarjevega načina razmišljanja in pisanja na doživljanje novel – do 4 t			
Izvirnost in ustvarjalnost pisanja – do 4 t			
SKUPAJ C			

Č Zgradba besedila in jezikovna pravilnost – do 10 t			
Upoštevana jezikovna pravilnost – do 4 t			
Upoštevana slogovna ustreznost – do 3 t			
Upoštevana ustrezna zgradba – do 3 t			
SKUPAJ Č			

Pripombe, komentarji (ocenjevalec lahko zapiše svoja opažanja, ki so podlaga za razpravo komisije):

Datum:

Predsednik področne komisije:

MERILA ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

Dušan Šarotar: Nostalgija

A Razumevanje – do 20 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- izrazi mnenje o vsebinski primerljivosti štirih novel in ga utemelji – do 6 t:

Pričakovani odgovor je pritrديلen (vrednotimo pa lahko tudi drugačno rešitev, če jo ustrezno razloži in utemelji), pri čemer je pomembno jasno, smiselno, poglobljeno in prepričljivo izraženo mnenje; pri primerjanju lahko uporabi različne možnosti:

- lahko izpostavi poljuben element primerjanja, npr. skupni motiv (vožnja ali potovanje, vračanje v preteklost, smrt, odnos moški – ženska, pokrajinska navezanost ipd.); preobrat v zgodbi; isti tip pripovedovalca (prvoosebni, personalni, avktorialni); sporočilo, odprti konci ipd., in ga zasleduje skozi vse štiri novele;
- lahko izpostavi eno novelo in jo primerja s preostalimi tremi;
- lahko vzporeja po dve noveli ipd.

Vrednotimo jasno izraženo mnenje in zaokroženo utemeljitev, ki se navezuje na vse štiri novele. Za to prejme do 6 točk, za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

- utemelji razlago z interpretacijo simbolnih naslovov novel – do 4 t:

Vsebinsko primerljivost novel utemelji z logično in izvirno interpretacijo vseh štirih naslovov novel, npr.: Haustor – hišna vrata, ki pripovedovalcu odprejo pogled v preteklost (v zgodovinsko dogajanje – deportacija soboških Židov), Lastovka – simbol vračanja in hrepenenja se spremeni v srečanje pripovedovalca s svojo predvojno ljubeznijo Lastovko Justi in njeno kruto zgodbo, Vračanje – vrnitev Hermana z letalom domov in njegove žene Klare k sami sebi, Ladja – nadrealistično srečanje Tomislava in Norine v iskanju ladje, ki je verjetno sploh ni, ipd. Za vsako smiselno interpretacijo naslova posamezne novele prejme po eno točko, do 4 točke.

- označi osebe in predstavi njihovo vlogo v izbrani noveli – do 4 t:

Pričakovana je oznaka dveh osrednjih oseb v izbrani noveli (npr. dedek in deček v Haustoru, Justa Schön in pripovedovalec v Lastovki, Herman in Klara v Vrnitvi, Tomislav in Norina v Ladji) in jasno predstavljena njuna vloga. Za jasno in zaokroženo oznako posamezne osebe in predstavitev njene vloge v izbrani noveli prejme po 2 točki, skupaj do 4 točke.

- pojasni, kaj je nostalgčno v izbrani noveli, naveže se na citat in razlago besede – do 6 t:

Iz razlage je razvidno, da razume pojem nostalgija, ga s pomočjo razlage iz SSKJ smiselno razloži in se naveže na Šarotarjev citat. Pojasnitev nostalgčnega v poljubno izbrani noveli (npr. v Haustoru: druženje z dedom v otroštvu, v Lastovki: ljubezenska sreča na kopališču v predvojni Murski Soboti, v Vrnitvi: želja po družinski sreči, v Ladji: vračanje k samemu sebi) je jasna, smiselna in poglobljena. Za takšno pojasnitev, ki vključuje tudi razlago besede in navezavo na citat, prejme do 6 točk, za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

B Uporaba književnega znanja – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- pozna zgodbo in literarne osebe v izbrani noveli – do 4 t:

Iz zapisa je razvidno, da natančno in temeljito pozna izbrano zgodbo, nastopajoče osebe in odnose med njimi. Za takšno poznavanje prejme 4 točke. Za pomanjkljivejši zapis, v katerem so tudi vsebinske napake, dvoumen povzetek, napačna poimenovanja oseb, krajev ipd. se odšteje ustrezno število točk.

- predstavi Šarotarjev slog – do 4 t:

Zaokroženo in smiselno predstavi Šarotarjev slog, npr: Šarotarjev jezik je pesniški, metaforičen; slog je izbrušen, včasih hermetičen; pisatelja usmerja »pokrajina s svojo neskončno ravnico«; zgodbe imajo odprte ali večsporočilne konce; v novelah najdemo elemente nadrealizma in fantastike; pogosti so trpki in žalostni občutki; notranji monolog; ponotranjenje zunanjega dogajanja. Za jasno in smiselno predstavitev sloga prejme do 4 točke, za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

- uporablja literarnoteoretske pojme – do 2 t:

Iz zapisa je razvidno, da zna pravilno in smiselno uporabljati literarnoteoretske pojme, npr. novela, zbirka novel, pripovedovalec, literarna oseba, simbolika, slog. Za to prejme do 2 točki. Če omenjenih pojmov ne uporablja ali pa je raba napačna, prejme 0 točk ali kvečjemu 1 točko.

C Prepričljivost osebnega odziva – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- se opredeli do literarnih oseb – do 2 t:

Oznaki oseb (glej A, tretja alineja) doda tudi lastno mnenje o njih. Mnenje je izvirno, zaokroženo in smiselno. Za to prejme 2 točki. Enako število točk dobi tudi, če bolj poglobljeno predstavi eno samo osebo iz izbrane novele. Če je opredelitev samo nakazana in nejasna, prejme za to največ 1 točko.

- predstavi vpliv Šarotarjevega načina razmišljanja in pisanja na lastno doživljanje novel – do 4 t:

Predstavitvi Šarotarjevga sloga (glej B, druga alineja) doda tudi predstavitev vpliva avtorjevega načina razmišljanja (npr. izbira snovi, sporočilo novel, naslov zbirke) in pisanja (sloga) na lastno doživljanje novel. Za poglobljen in zaokrožen zapis lastnega doživljanja obeh elementov (ki je lahko pozitivno ali negativno) prejme največ po 2 točki za vsako, skupaj 4 točke. Če je zapis pomanjkljiv in doživljanje samo nakazano, prejme za vsako največ 1 točko.

- piše izvirno in ustvarjalno – do 4 t:

Svojo izvirnost in ustvarjalnost dokaže z zanimivim, s prepričljivim in z izvirnim pristopom do interpretacije problema, ki se razlikuje od večine preostalih spisov, npr. argumentirano zagovarja drugačno tezo od pričakovane.

Č Jezikovna pravilnost in zgradba besedila – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka za jezikovno pravilnost in jezikovno ustreznost svojega spisa dobi največ **7 točk**, od tega največ 4 za jezikovno pravilnost in največ 3 za slogovno ustreznost:

- 4 t – za jezikovno brežhibno nalogo le z nekaj drobnimi napakami
- 3 t – za jezikovno dobro nalogo le z nekaterimi napakami, ki se v glavnem ne ponavljajo
- 2 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ne ponavljajo
- 1 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ponavljajo
- 3 t – za slogovno brežhibno nalogo le z nekaj drobnimi napakami
- 2 t – za slogovno dobro nalogo le z nekaterimi napakami, ki se ne ponavljajo
- 1 t – za slogovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ne ponavljajo

Tekmovalec/tekmovalka za ustrezno zgradbo svojega spisa dobi največ **3 točke**:

- 3 t – za logično členjeno in koherentno besedilo, besedilo ustrezne dolžine
- 2 t – za logično členjeno in deloma nekoherentno besedilo ali nasprotno
- 1 t – za deloma nelogično členjeno in deloma nekoherentno besedilo, besedilo je prekratko

Sestavili: Marjana Jus, Valentina Kobal, Vladimir Pirc

**DRŽAVNO TEKMOVANJE V ZNANJU SLOVENŠČINE
ZA CANKARJEVO PRIZNANJE 2011/2012**

PISAVE PRESTOLNICE KULTURE

3. SKUPINA:

Skupina A: 3. in 4. letnik – gimnazijski programi

**Skupina B: 3. in 4. letnik – srednji strokovni programi in
1. in 2. letnik poklicno-tehniški programi**

Drago Jančar: *To noč sem jo videl*

Dušan Šarotar: *Nostalgija*

NAVODILA ZA PISANJE RAZLAGALNEGA SPISA

Čas pisanja: 90 minut

S pomočjo citatov:

»Naj mi bo oproščeno, nisem znal drugače, iz resničnosti je prišla izgubljena zgodba, ki stvari, kakor so se zgodile, ne spremeni.« (Drago Jančar)

»Tako se pravzaprav nikoli nič ne spremeni, mrtvi še vedno molče pripovedujejo, živi pa si izmišljamo zgodbe, s katerimi bi poimenovali in priklicali spomin, iz katerega smo narejeni.«
(Dušan Šarotar)

razmislite o subjektivnosti v Jančarjevem in Šarotarjevem delu.

Iz vsakega besedila izberite in predstavite po eno osebo, ki vas je najbolj prepričala, ter utemeljite svojo izbiro. Kako je na vašo izbiro vplival dogajalni čas v besedilih?

Ali se strinjate s trditvijo, da je skupna značilnost Jančarjevega romana *To noč sem jo videl* in Šarotarjeve zbirke novel *Nostalgija* končnost oz. minljivost? Svoje mnenje utemeljite s pomočjo ustreznih motivov iz obeh besedil.

Katerega avtorja ste lažje prebirali in zakaj?

Želimo vam ustvarjalno pisanje.

OCENJEVALNI OBRAZEC ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

**DRŽAVNO TEKMOVANJE V ZNANJU SLOVENŠČINE
ZA CANKARJEVO PRIZNANJE 2011/2012**

Pisave prestolnice kulture
Drago Jančar: *To noč sem jo videl*
Dušan Šarotar: *Nostalgija*

Ta obrazec po tekmovanju vstavite v žigosani list A3, na katerega je tekmovalec napisal razlagalni spis. Obrazca ne ločujte od spisa, da ne pride do zamenjave.

ŠIFRA TEKMOVALCA (napiše jo prvi ocenjevalec): _____

Ime in priimek prvega ocenjevalca: _____

Ime in priimek drugega ocenjevalca: _____

DOSEŽENE TOČKE: A: _____ B: _____ C: _____ Č: _____

Kriterij	1. ocenjevalec	2. ocenjevalec	Končna ocena
A Razumevanje – do 20 t			
Razmislek o subjektivnosti v obeh besedilih in navezava na citata (6 t + 2 t) – do 8 t			
Vpliv dogajalnega časa na izbiro oseb – do 2 t			
Opredelitev do trditve o skupni značilnosti – do 2 t			
Utemeljitev mnenja s pomočjo motivov – do 8 t			
SKUPAJ A			

B Uporaba književnega znanja – do 10 t			
Izbor in predstavitev dveh oseb ter utemeljitev izbire – do 8 t			
Ustrezna raba litarnovednih pojmov – do 2 t			
SKUPAJ B			

C Prepričljivost osebnega odziva – do 10 t			
Kritično vrednotenje pisanja obeh avtorjev in utemeljitev mnenja – do 6 t			
Izvirnost in ustvarjalnost pisanja – do 4 t			
SKUPAJ C			

Č Zgradba besedila in jezikovna pravilnost – do 10 t			
Upoštevana jezikovna pravilnost – do 4 t			
Upoštevana slogovna ustreznost – do 3 t			
Upoštevana ustrezna zgradba – do 3 t			
SKUPAJ Č			

Pripombe, komentarji (ocenjevalec lahko zapiše svoja opažanja, ki so podlaga za razpravo komisije):

Datum:

Predsednik državne komisije:

MERILA ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

A Razumevanje – do 20 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- pojasni subjektivnost v obeh besedilih (do 6 t) in se pri tem naveže na citata (do 2 t) – **do 8 t:**

Predstavi svoje lastno razumevanje subjektivnosti (in objektivnosti) v posameznem besedilu. Za pojasnitev prejme do 6 točk (dvakrat po 3).

Svoje pojasnilo subjektivnosti ustrezno in jasno naveže tudi na oba citata (npr. ga parafrazira). Za to prejme do 2 točki.

- izrazi vpliv dogajalnega časa na izbiro oseb – **do 2 t:**

Iz zapisa sta razvidna poznavanje dogajalnega časa v besedilih in vpliv časa na izbrani osebi.

- se opredeli do trditve o skupni značilnosti – **do 2 t:**

Pričakovano je pritrdilno mnenje (vrednotimo tudi drugačno mnenje); za jasno in smiselno razlago trditve prejme do 2 točki; če je zapisana samo gola opredelitev, prejme največ 1 točko.

- utemelji mnenje s pomočjo motivov – **do 8 t:**

Končnost in minljivost ustrezno in poglobljeno utemelji z motivi iz obeh besedil. Pričakovano je, da iz vsakega besedila predstavi vsaj po dva motiva (lahko tudi več), pri čemer sta pomembni smiselnost in zaokroženost. Za takšno utemeljitev prejme dvakrat po 4 točke.

B Uporaba književnega znanja – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- izbere dve osebi, ju predstavi in utemelji svojo izbiro – **do 8 t:**

Predstavitev izbranih oseb je ustrezna, natančna in zaokrožena. Če izbiro oseb tudi ustrezno utemelji, prejme dvakrat po 4 točke. Če sta predstavitev in utemeljitev pomanjkljivejši, se odšteje ustrezno število točk.

- pravilno uporablja literarnovedne pojme – **do 2 t:**

Iz zapisa je očitno, da pozna literarnozgodovinske in literarnoteoretske pojme (npr. sodobni roman, sodobna novela, sodobna književnost, zgodovinska snov, motivi, pripovedovalec, ideja).

C Prepričljivost osebnega odziva – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- kritično vrednoti pisanje obeh avtorjev in utemelji mnenje – **do 6 t:**

Vrednotenje obeh avtorjev je kritično, suvereno, izvirno in poglobljeno. Svoje mnenje utemelji z ustreznimi argumenti. Za vrednotenje avtorjev prejme največ 6 točk; za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk (v primeru, da bi enega avtorja zelo obdelal, drugega pa skoraj nič, lahko odgovor vrednotimo z največ 4 točkami).

- piše izvirno in ustvarjalno – **do 4 t:**

Svojo izvirnost in ustvarjalnost dokaže z zanimivim, s prepričljivim in z izvirnim pristopom do pisanja razlagalnega spisa, ki se razlikuje od večine preostalih spisov, npr. argumentirano zagovarja drugačno tezo od pričakovane. Za to prejme največ 4 točke.

Č Zgradba besedila in jezikovna pravilnost – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka za jezikovno pravilnost in jezikovno ustreznost svojega spisa dobi največ **7 točk**, od tega največ 4 za jezikovno pravilnost in največ 3 za slogovno ustreznost:

- 4 t – za jezikovno brezhibno nalogo le z nekaj drobnimi napakami
- 3 t – za jezikovno dobro nalogo le z nekaterimi napakami, ki se v glavnem ne ponavljajo
- 2 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ne ponavljajo
- 1 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ponavljajo
- 3 t – za slogovno brezhibno nalogo le z nekaj drobnimi napakami
- 2 t – za slogovno dobro nalogo le z nekaterimi napakami, ki se ne ponavljajo
- 1 t – za slogovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ne ponavljajo

Tekmovalec/tekmovalka za ustrezno zgradbo svojega spisa dobi največ **3 točke**:

- 3 t – za logično členjeno in koherentno besedilo, besedilo ustrezne dolžine
- 2 t – za logično členjeno in deloma nekoherentno besedilo ali nasprotno
- 1 t – za deloma nelogično členjeno in deloma nekoherentno besedilo, besedilo je prekratko

Sestavili: Marjana Jus, Valentina Kobal, Vladimir Pirc